

KFAB STANDARD

**STANDARD FÖR PROJEKTERING
OCH UTFÖRANDE AV BYGG-
OCH INSTALLATIONSARBETEN**

Bygg 2023

2023-01-01

**Handläggare
Niclas Bloom**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	3
2	BYGG	4
0	SAMMANSATTA BYGGDELAR OCH INSTALLATIONSSYSTEM	4
15	GRUNDKONSTRUKTIONER.....	6
15.A	SAMMANSATTA GRUNDKONSTRUKTIONER.	6
27	BÄRVERK I HUSSTOMME	6
27.F	STOMBJÄLKLAG	6
41.C	YTTERKLIMATSKÄRMAR I YTTERTAK OCH YTTERBJÄLKLAG	7
42	KLIMATSKILJANDE DELAR OCH KOMPLETTERINGAR I YTTERVÄGG	7
43	INRE RUMSBILDANDE BYGGDELAR	9
44	INVÄNDIGA YTSKIKT	10
45	HUSKOMPLETTERINGAR	12
46	RUMSKOMPLETTERINGAR	13
XB	INREDNINGAR I BOSTÄDER, KONTOR, UNDERVISNINGSLOKALER, VÅRDLOKALER, BUTIKSLOKALER M M	13
XCB	INREDNINGSENHETER I STORKÖK E D	14
XL	DISKMASKINER I STORKÖK E D.....	15
XM	KYLENHETER STORKÖK E D.....	15
Y	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION M M	15
YJE	RELATIONSHANDLINGAR.....	15
YJL	DRIFT- OCH UNDERHÅLLSINSTRUKTIONER	15

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	3(16)	
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom	
Status	KFAB STANDARD			Projektnr		
Kod	Text			Datum	2023-01-01	
				Ändr. dat	Bet	
<p>1 INLEDNING</p> <p>Myndighetskrav</p> <p>Myndighetskrav, gällande bygglagstiftning och branschregler ska alltid tillämpas. Utöver dessa obligatoriska krav ska de funktionskrav och anvisningar som beskrivs i detta dokument uppnås eller erhållas. Om funktionskrav eller riktlinjer strider mot myndighetskrav, gällande branschregler eller annan tillämpbar tvingande lagstiftning ska den som upptäcker motstridigheten uppmärksamma detta till fastighetsenhetens byggprojektledare utan dröjsmål.</p> <p>Bidra till den pedagogiska verksamheten</p> <p>När det skapas en förskola eller skola ska det övervägas om något tekniskt system eller byggnadens eller utemiljöns utformning kan användas inom den pedagogiska verksamheten. Vid användande av solpaneler eller solceller kan en visualisering göras av hur mycket so-lenergi som produceras eller hur mycket energi som används. Samma sak kan göras med vattenanvändningen. Omhändertagande av dagvatten kan planeras som en del av lekmiljön ute.</p> <p>Röd markerad text är nytt i denna utgåva.</p> <p>*) Denna symbol visar borttagen text från föregående standard.</p>						

	Dokument Bygg 2023	Sidnr 4(16)	
	Projekt STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN	Handläggare Niclas Bloom	Projekt nr
Datum 2023-01-01		Ändr. dat	Bet
Status KFAB STANDARD			
Kod	Text		
2	BYGG		
0	SAMMANSATTA BYGGDELAR OCH INSTALLATIONSSYSTEM		
	<p>Allmänt Byggnadens utformning</p> <p>Placera och utforma byggnaden, fönster och solavskärmning optimalt med hänsyn till solinstrålning Minimera antal hörn på huset ska för att minska energiförbrukningen.</p> <p>Entréer</p> <p>Smuts ska hindras att komma in i byggnaden. Entréer ska utformas så att smutsen stängs ute. En bra utformning är att dela in entrén i tre zoner; en zon för avskrapning av smuts från skorna, en zon för avtorkning och en matta för uppsugning av vatten. Utanför dörren bör det finnas ett avskrapningsgaller, innanför dörrarna en gummi-lamellmatta, turfmatta eller liknade och innerst en textilmatta för upp-sugning.</p> <p>Matsal</p> <p>I förskolor och skolor ska tvättränna finns vid ingång till matsal. Antal efter antal elever. I omklädningsrum ska duschar utformas så att elever kan duscha skyddat. Städ- och förrådsutrymmen ska finnas på varje plan. Kommunikationsytor ska minimeras. Undvik långa raka korridorer. Avfallsrum/miljöbod invändigt/utvändigt med kärl för sorterat hushållsavfall och källsortering dimensioneras för verksamhetens totala behov med minst kärl för matavfall och brännbart, färgat glas, ofärgat glas, returpapper, pappersförpackningar, metallförpackningar och plastförpackningar. Plats för sorteringskärl, för mellanlagring, ska finnas i lokalerna innan avfallet lämnas i avfallsrum. Miljöbod ska vara rikligt ventilerad, samt ha belysning in- och utvändigt.</p> <p>Nattis Beakta behov av nattis-verksamhet vid nybyggnation av förskola.</p>		

	Dokument Bygg 2023	Sidnr 5(16)
	Projekt STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN	Handläggare Niclas Bloom
Projekt nr		
Datum 2023-01-01		
Status KFAB STANDARD	Ändr. dat	Bet
Kod	Text	
<p>Teknikutrymmen</p> <p>Alla driftutrymmen ska utformas enligt föreskrifter i "Bra arbetsmiljö för montörer och driftpersonal" från Installatörsföretagen. Teknikrum får ej placeras under mark.</p> <p>Fläkrum och undercentraler ska ha vatten och avlopp.</p> <p>Drifttekniker ska komma nära teknikutrymmet med service-fordon.</p> <p>Arbete i driftutrymme ska kunna ske med stängd dörr, tillräckligt med serviceutrymme ska finnas runt installationerna.</p> <p>Teknikutrymmen ska nås utifrån. Om detta inte går att uppfylla får de inte placeras så att drifttekniker stör pågående verksamhet.</p> <p>Det är inte tillåtet med passage genom omklädningsrum eller andra liknande störningskänsliga verksamheter.</p> <p>Fläkrum läggs inte intill vilrum eller samtalsrum.</p> <p>Teknikutrymmen ska i första hand förläggas i markplan, om tak eller vindsvåning måste användas ska god tillgänglighet och en bra arbetsmiljö för driftpersonal säkerställas. Tillträde bör då ske från invändig trappa men där detta inte är möjligt kan extern trappa och gångbryggor med säkerhetsräcke accepteras för att undvika risker med steg.</p> <p>Enbart KFABs driftorganisation ska ha tillträde till tekniska utrymmen.</p> <p>Teknik som genereras av den verksamhet som bedrivs i lokalen som korskoppling och knutpunkter för datatrafik, elcentral med säkringar placeras i egna rum eller nischer dit hyresgästen har tillträde.</p> <p>Miljö</p> <p>Alla produkter ska registreras i Byggvarubedömningen.</p> <p>Alla nybyggnationer ska certifieras enligt Miljöbyggnad Silver.</p> <p>Energiförbrukning</p> <p>Energikrav bestäms i samråd med energiingenjör.</p> <p>U-värden</p> <p>Senaste BBR ska följas. Dock ska tak ha ett högsta u-värde på 0,1, golv och väggar på 0,13 och fönster på 1,0.</p> <p>Lufttäthet</p> <p>Krav på täthet: Läckage max 0,3 l/s m² vid P= Pa</p>		

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	6(16)	
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom	
Status	KFAB STANDARD			Projektnr		
Kod	Text			Datum	2023-01-01	
				Ändr.dat	Bet	
<p>Ljud</p> <p>I nybyggnation av skollokaler ska kriterier enligt Silver uppnås i Miljöbyggnad.</p> <p>Rum som behöver sekretesskrav är exempelvis elevhälsovårdens undersökningsrum och samtalsrum.</p> <p>De lokaler som används för undervisning som bullrar eller genererar störande ljud får inte störa intilliggande undervisningsrum. Exempel på sådana verksamheter är storkök, träslöjd, musik och idrott.</p> <p>Fukt</p> <p>Fuktsäkerhetsprojektering ska utföras.</p> <p>Tillgänglighet</p> <p>KFAB rekommenderar att boken "Bygg ikapp" används som handbok vid projektering. "Bygg ikapp" är en handbok och en uppslagsbok som innehåller information om gällande regler och fördjupad kunskap om vad som behövs för att göra miljön tillgänglig och användbar. Den innehåller också en mängd exempel på lösningar som uppfyller kraven i reglerna.</p> <p>Skyddsanordningar</p> <p>Allt material ska förvaras skyddat från nederbörd, fukt och smuts.</p> <p>Material ska pallas upp från mark så att luft kan cirkulera.</p> <p>Virke ska förvaras minst 0,2m över mark.</p> <p>Rivning</p> <p>Rivning ska utföras som selektiv rivning.</p> <p>15 GRUNDKONSTRUKTIONER</p> <p>15.A SAMMANSATTA GRUNDKONSTRUKTIONER.</p> <p>Grundkonstruktionen för nybyggnad ska utföras som platta på mark av platsgjuten betong, platsgjuten kantbalk med bruten köldbrygga. *</p> <p>Grunden ska förberedas för radonförekomst. Nivå säkert.</p> <p>27 BÄRVERK I HUSSTOMME</p> <p>Stommen ska utformas så att den ger största möjliga flexibilitet vid en eventuell ändrad användning av lokalerna.</p> <p>Pelare får inte inkräkta i undervisningslokaler/gymnastiksal.</p> <p>Rumsbegränsningar ska utgöras av icke bärande mellanväggar.</p>						

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	7(16)	
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom	
Status	KFAB STANDARD			Projektnr		
				Datum	2023-01-01	
				Ändr.dat		Bet
Kod	Text					
27.F	STOMBJÄLKLAG					
	Stombjälklag ska vara av betong.					
41.C	YTTERKLIMATSKÄRMAR I YTTERTAK OCH YTTERBJÄLKLAG					
	Ljuskårdar eller atriumgårdar ska undvikas med anledning av att drift, skötsel och underhållsåtgärder försvåras. Även takkupoler ska undvikas av samma anledning.					
	Välj optimala takmaterial, exempelvis gröna tak eller tegeltak.					
	Förse tak med tillräckligt stor taklutning för att klara riklig nederbörd.					
41.E	Öppningskompletteringar i yttertak					
	Vid öppningar i vägg, takfot och yttertak skall insektnät av metall monteras.					
	All uppstigning till tak skall ske från invändig uppstigningslucka. Takluckor ska förse med hänglås.					
41.FB	Utvändiga avvattningsystem från yttertak och ytterbjälklag					
	Invändig takavvattning får ej förekomma.					
	Vandalrör med vandalsäker självrensande lövsil. Lövsil placeras 1m ovan mark.					
	Avvattningsystem ska överdimensioneras med 20%.					
41.FD	Säkerhetsanordningar på yttertak och ytterbjälklag					
	Utöver lagkrav skall snörasskydd monteras runt hela byggnaden.*					
42	KLIMATSKILJANDE DELAR OCH KOMPLETTERINGAR I YTTERVÄGG					
	Utvändiga ytskikt i markplan ska väljas med hänsyn till den frekventa skadegörelse som kommunala byggnader utsätts för. Glas ska i utsatta lägen vara okrossbart och ytskikt väljas så att klotter enkelt kan saneras utan bestående skador på materialet när risk för skadegörelse kan befaras.					
	Fasadmaterial ska vara beständigt och underhållsfritt. I första hand ska tegel användas.					
	Insida yttervägg förse med konstruktionsplywood innanför gipsen.					
	Beakta behovet av ökad fukttålighet på byggnadens klimatskal i områden med översvämningsrisk.					
	Panel skall avslutas minst 200 mm över markyta.					

	Dokument Bygg 2023	Sidnr 8(16)
	Projekt STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN	Handläggare Niclas Bloom
Datum 2023-01-01		Ändr. dat
Bet		
Status KFAB STANDARD		
Kod	Text	
<p>42.D Öppningskompletteringar i yttervägg</p> <p>Generellt gäller att samtliga enheter är komplett beslagna inkl cylindrar, gäller även fönsterdörrar.</p> <p>Entrépartier och gångvägar ska utformas så att snöröjning underlättas.</p> <p>De entrédörrar som inte har dörrautomatik från början ska förberedas för dörrautomatik/dörröppnare med tomrör för framtida eldragning med möjlighet till inkoppling och plats för tänkt placering av dörröppnare.</p> <p>Drevning med fogskum ska inte användas</p> <p>Fönster</p> <p>Fönster ska bestå av trä med aluminiumklädd utsida.</p> <p>Fönster ska vara sidohängda och inåtgående. På markplan ska endast ett fönster per rum vara öppningsbart.</p> <p>Kontorslokaler i marknivå ska förses med säkerhetsglas.</p> <p>Fönster som sitter högre än markplan ska ha säkerhetsspärr för att undvika fallolyckor, alternativt vara fasta där detta är möjligt.</p> <p>Persiennsnören ska vara av nylon.</p> <p>Ur energisynpunkt ska många små fönster undvikas.</p> <p>Lokaler</p> <p>Fönsterbleck till skolor ska utformas med mindre utkragning för att förhindra att beslagen stukas.</p> <p>Öppningsbara fönster i storkök ska förses med insektsnät som kan tas ned och rengöras vid behov.</p> <p>Öppningsbara fönster ska förses med avtagbart vred.</p> <p>Bostäder</p> <p>2+1 fönster med invändig persienn.</p> <p>Dörrar</p> <p>Svepyta ska markeras.</p> <p>Dörrpartier ska förses med dörrstopp.</p> <p>Ytterdörrar ska förses med 4st gångjärn.</p> <p>Entrépartier till skolor ska vara av stål, beklädnad av rostfri- eller aluminiumplåt.</p> <p>Ytterpartier utförs med bruten köldbrygga.</p> <p>Ytterdörrar monteras försänkta så att tröskeln överkant inåt i rummet blir lika med färdig golvnivå och så att nivåskillnaden bli max 15mm mellan ute och inne.</p> <p>Dörrautomatik ska kompletteras med sensor för att förhindra att man får dörren på sig.</p>		

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	9(16)	
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom	
Status	KFAB STANDARD			Projektnr		
Kod	Text			Datum	2023-01-01	
				Ändr.dat	Bet	
<p>Dörrar och portar ska förses med tagg-läsare och nyckel och ingå i fastighetens passersystem.</p> <p>Av- & påarmning ska ske via den utvändiga manöverpanelen och cylinder för huvudnyckel monteras i skaddörrar som berörs av inbrottslarmet.</p> <p>Vid nytt låssystem ska 10st huvudnycklar(alt taggar) överlämnas till nyckelansvarig på KFAB. VSR, väktare, jourskåp, drift- & servicetekniker osv. kvitterar ut nycklar av nyckelansvarig.</p> <p>Verksamhetens nycklar/taggar kvitteras ut till verksamhetsansvarig som själva ansvarar för nyckelutlämning inom sin egen organisation.</p> <p>Ståldörr med dörrstängare och uppställningsbeslag installeras till inlastning kök, varumottagning, fläktrum m.fl ska</p>						
43	INRE RUMSBILDANDE BYGGDELAR					
	Samtliga innerväggar förses med konstruktionsplywood bakom gips.					
43.CC	Öppningskompletteringar i innervägg					
	Samtliga enheter är komplett beslagna inkl cylinder i av B anvisat låssystem.					
	Foderlist o dyl i fabriksmålat utförande.					
	Skjutdörrar får inte vara infällda i vägg.					
	Dörrar					
	Normalt utförs dörrar som laminatbeklädda massivdörrar av trä med. Kant- och glasningslister utförs av trä.					
	Kantlister ska vara i avvikande kulör					
	Dörrstängare på dörrar i brandcell.					
	Klämskyddad bakkant där elever/barn vistas.					
	Dörrstoppare placeras på vägg.					
	Magnethållare för dörrar i brandcell, som ska vara försedda med slagstift för att överbrygga remanens i elektromagneten som förhindrar stängning. Plastfolie för motsvarande funktion har visat sig bli bortriven.					
	Funktion på utrymningsbara dörrar beaktas i projektering.					
	Storkök					
	Dörr förses med rund glasruta mot matsal.					

Dokument	Bygg 2023	Sidnr	10(16)
	Projektnamn	Handläggare	Niclas Bloom
Projekt nr			
Datum		2023-01-01	
Status	KFAB STANDARD	Ändr. dat	Bet

Kod	Text
	<p>Teknikrum</p> <p>Fri bredd för passage genom dörr med mindre börda ska vara minst 0,8 m.</p> <p>För passage med skrymmande eller tyngre utrustning till exempel lastpall behövs en fri dörrbredd av minst 1,0–1,2 m.</p> <p>Fri höjd på dörrar bör vara minst 2,05 m.</p> <p>Dörrar planeras utan tröskel eller med demonterbar tröskel.</p> <p>Inspektionsluckor</p> <p>Ska vara tillräckligt stora för att utföra tänkt arbete.</p> <p>Rulljalusi ska förses med klämskydd och vara elmanövrerad.</p>
43.DC	<p>Undergolv</p> <p>Golvfall i kök endast under utrustning och bänkar. Inget fall i passager. Vid golvbrunnar i passage och spärrbrunnar vid dörröppningar, utförs lokalt fall.</p>
43.E	<p>Innertak</p> <p>Lokaler</p> <p>Demonterbart undertak ska ha synligt bärverk, storlek max. 600 x 1200 mm.</p> <p>Undertak i kökslokaler ska vara av typen hygienundertak.</p> <p>I skolor och idrottsanläggningar ska WC och RWC utföras som fasta undertak.</p> <p>Bostäder</p> <p>Tak i bostäder får ej vara grängat.</p>
44	<p>INVÄNDIGA YTSKIKT</p> <p>Ytskikt ska vara enkla att hålla rent.</p>

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	11(16)	
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom	
Status	KFAB STANDARD			Projektnr		
Kod	Text			Datum	2023-01-01	
				Ändr.dat	Bet	
<p>44.BB Ytskikt på golv</p> <p>Generellt</p> <p>Golv ska vara utan nivåskillnader utom i våtutrymmen där fall till brunnen ska vara 1:100, lokalt fall i duschplats 1:50. Bakfall får inte förekomma.</p> <p>Städningen underlättas i en byggnad om antalet golvmaterial begränsas då olika golv kan kräva olika städteknik.</p> <p>Nivåskillnader i golv får inte finnas.</p> <p>Skarvar mellan golvmaterial ska inte täckas med lister.</p> <p>Trösklar ska i största möjliga mån undvikas.</p> <p>I de fall brandkrav och ljudkrav krockar med krav på tröskelfritt ska en avvägning göras om vilket krav som väger tyngst.</p> <p>I entréer, trapphus o.d. bör hårda golv utföras (t.ex. natursten, cementmosaik, klinker). Socklar utförs i material lika golvyta.</p> <p>Samtliga ytor med golvbeläggning förses med golvsockel.</p> <p>Exponerade betonggolv dammbindes.</p> <p>Bostäder</p> <p>Balkonger får ej beläggas med tryckimpregnerat virke.</p> <p>*</p> <p>*</p> <p>Lokaler</p> <p>Trägolv ska undvikas på grund av stort slitage och underhåll.</p> <p>Golvmattor ska vara akustikgolv och ha uppvik mot vägg med 10 cm.</p> <p>Textilmattor ska bestå av plattor som lätt kan bytas ut vid skada.</p> <p>Om linoleummattor förekommer på golv ska hyresgästen utbildas i skötsel av linoleummattor. Detta görs innan hyresgästens tillträde till lokalen.</p> <p>Svepyta ska markeras i golv för hissdörrar och dörrar med dörrautomatik.</p> <p>Massagolv</p> <p>Färdigt ytskikt ska vara slätt och fritt från noppor</p> <p>Slät struktur under bänkar och utrustning. Under bänkar och utrustning skall det lackas en gång extra för lättare städning.</p> <p>Struktur (halkskydd) i övrigt. Gäller storkök och dess biutrymmen.</p>						

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	12(16)	
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom	
Status	KFAB STANDARD			Projektnr		
Kod	Text			Datum	2023-01-01	
				Ändr.dat	Bet	
44.C	Ytskikt på Väggar					
	Generellt					
	KFAB har temperaturgivare som är kopplade till driftövervakning i många rum. Vid målning och ombyggnad ska dessa plockas ned och sedan sättas upp igen (kräver ofta nytt bakstycke).					
	Vid nymålning används slät väv.					
	Väggar i våtrum ska ha kakel (fullhöjd).					
	Bostäder					
LCS.221	Målning av golv, väggar och tak inomhus					
	Målade ytor i badrum, duschrum och toalett ska vara 0500-N glanstal 20.					
MBE.222	Vattentäta beklädnader av keramiska plattor inomhus*					
	Lokaler					
	Lokalernas ytskikt ska vara enkla att rengöra och tåla daglig rengöring utan att försämrans. Invändiga väggar av tegel och horisontellt liggande panel är dammsamlade och bör undvikas.					
	Kaklade väggar i diskinlämning, storkök och wc (fullhöjd)					
	Våtrumsmatta eller fuktbeständigt skivmaterial på väggar i städrum.					
	Stänkskydd kakel av bakom tvättställ, diskbänk och arbetsytor i köksuppställning ska ha					
	Kontrastmarkeringar bakom tvättställ och wc-stol.					
	Tapeter är endast godkänt i personalutrymmen.					
	Fönstersmyg i våtutrymmen och storkök kaklas fönstersmyg.					
	Whitebord vägg i samråd med verksamheten.					
45	HUSKOMPLETTERINGAR					
	Fogmassor ska vara typ elastik.					
	Vid kalkade väggar förses innerhörn med mjukfog.					
	Mellan kakel och bänkar i pentryinredningar skall mjukfog monteras.					
45.B	Utvändiga huskompletteringar.					
	Entréer ska förses med utvändiga skrapgaller. Skrapgaller får väga max 10 kilo per del.					
	Solavskärmning					
	Behov av solavskärmning på grund av solinstrålning utreds i samband med placering av byggnaden på tomten.					

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	13(16)	
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom	
Status	KFAB STANDARD			Projektnr		
Kod	Text			Datum	2023-01-01	
		Ändr.dat		Bet		
45.B	Skärmtak	<p>Utstickande tak vid angöring till varumottagning ska ha påkörningsskydd.</p> <p>Vid entréer ska skärmtak utföras. Konstruktionen skall inte inskränka på möjlighet till maskinell snöröjning</p>				
45.C	Invändiga huskompletteringar	<p>Hörnlist av rostfritt stål i storkök.</p> <p>Övriga lokaler ska ha hörnlistor av trä.</p> <p>Entréer ska utrustas med skrapmattor. Skrapmattor placeras i nedsänkt ram och utförs med storlek som går lätt att hantera.</p> <p>Påkörningsskydd i storkökslokaler och varumottagning.</p> <p>Dörrstopp ska monteras på vägg, på dörrar som inte har dörrstängare</p>				
46	RUMSKOMPLETTERINGAR	<p>Bostäder</p> <p>Postfack ska vara av typ Dinbox Sverigeboxen med inbyggt avlastningsbord, elektroniskt lås anslutet till RCO, snedtak med ledbelysning och skruvas på vägg.</p> <p>Tidningshållare ska vara av typ Skyltab Artikelnummer: sk-1737.</p>				
XB	INREDNINGAR I BOSTÄDER, KONTOR, UNDERVISNINGSLOKALER, VÅRDLOKALER, BUTIKSLOKALER M M	<p>Generellt</p> <p>Tippskydd ska alltid monteras på golvstående skåp.</p> <p>Bostäder</p> <p>Badrumsskåp ska vara 55x70 Kungsör Dominant (Art.nr 280383)</p> <p>Toalettpappershållare ska vara A3410 Basic (Art.nr 297632)</p> <p>Handdukhängare ska vara A1712/1713/1714 Basic (Art.nr 314757/297630/297631)</p> <p>Spegel ska vara 600x450x4 mm (Art.nr 110257) och spegelklammer rostfritt stål (Art.nr 307998)</p> <p>Kök. Köksluckor ska vara målade och av MDF.</p>				

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	14(16)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom
Status	KFAB STANDARD			Projektnr	
Kod	Text			Datum	2023-01-01
				Ändr.dat	Bet
<p>Lokaler</p> <p>Tvättställskompletteringar</p> <p>Vid tvättställ ska det monteras spegel, pappershanddukshållare, papperskorg och eventuell tvålautomat (Vid ombyggnad anpassas typ till bef.)</p> <p>Hygiendispensrar på förskolor/skolor: Toaletter Tork T2 Handdukspapper Tork Kedjevikta H2 Tvålautomater Tork S1</p> <p>Spegel ska vara anpassad till personer med olika längd. Personer som är rullstolsbundna ska kunna använda spegel i utrymmen som kan nås med rullstol.</p> <p>RWC ska ha inbyggda armstöd.</p> <p>Inredning</p> <p>Skåpsluckor ska vara enkla att rengöra och tåla desinficering och stort slitage. Alla material ska vara släta, tvättbara, korrosionsbeständiga och giftfria.</p> <p>Gradänger ska ha ett djup på minst 40cm</p> <p>Fasta skåp ska gå från golv till tak för att undvika horisontella ytor och springor under eller över skåpen</p> <p>Fasta skåp ska ha luckor. Öppna hyllor samlar betydligt mer damm och är dessutom svåra att rengöra.</p> <p>Elev/omklädningssskåp ska ha sluttande tak, plats för hänglås.</p> <p>Bullerabsorbenter, anslagstavlor, väggar mm av textil, bör undvikas eftersom dessa samlar damm och är svåra att rengöra</p> <p>Ljudskärm placeras mellan diskinlämning och matsal.</p> <p>Brandsläckare placeras i brandsläckarskåp som hängs på vägg. Brandsläckare ska ha skum som släckmedel.</p> <p>Vitvaror</p> <p>Vid val av vitvaror och övrig elektrisk köksutrustning ska det energieffektivaste alternativet prioriteras utifrån ekonomisk rimlighet. Även ljudnivåer på vitvaror ska vara lägsta möjliga.</p> <p>Kvalitetsnivå på vitvaror som finns ute i verksamhetslokalerna och i metodköken för hemkunskap (inte i tillagningsköket) ska vara hushållsstandard.</p> <p>Diskmaskin ska klara en hög diskfrekvens.</p> <p>I verksamhetskök ska den placeras på 300 mm hög sockel.</p> <p>I undervisningslokaler och metodkök ska den ha snabbprogram (ca 30 minuter), hygienprogram, korgutrustning för porslin samt lucklås med barnsäkring.</p> <p>Tvättmaskin ska placeras på sockel och ludd-låda placeras bredvid.</p> <p>Ugn ska ha varmluftsfunction med ringelement och fläkt samt placeras med tanke på personalens och elevernas arbetsmiljö och tillgänglighet för rullstolsburen.</p>					

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	15(16)	
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom	
Status	KFAB STANDARD			Projektnr		
				Datum	2023-01-01	
				Ändr.dat		Bet
Kod	Text					
	<p>Spisar ska ha spisvakt och induktionshäll.</p> <p>Kylskåp och frysskåp ska ha utvändig display som visar kylens respektive frysens temperaturer.</p> <p>Torkskåp ska vara av typ med kondensering.</p>					
XCB	INREDNINGSENHETER I STORKÖK E D					
	Storkök ska bänkar, skåp och bänkskivor ansluts tätt mot väggar. Arbetsbänkar ska ha ben eller stomme av rostfritt material. Bänkskivor ska vara i rostfritt utförande.					
XL	DISKMASKINER I STORKÖK E D					
	Diskmaskin ska ha anslutning till både kallt och varmt vatten					
XM	KYLENHETER STORKÖK E D					
	Ljudnivå från kyl- och frysskåp ska vara högst 46dB(A)					
Y	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION M M					
YJE	RELATIONSHANDLINGAR					
	<p>Alla förändringar i fastigheterna ska dokumenteras. Om det finns CAD-ritningar ska ändringen införas på dessa, annars upprättas cad-ritningar. Om en ombyggnad bara berör en liten del av en byggnad där cad-ritning saknas införs ändringen på ändringslager på originalritning eller på relationsunderlag om beställaren går med på det.</p> <p>Relationsritningar ska alltid omfatta samtliga installationer, både nya och gamla som är i drift. På relationsritningen ska ingen information om förändringar finnas utan bara befintligt utförande ska redovisas. Relationsritningar i cad ska även utföras på ledningar i mark.</p> <p>På alla KFAB:s fastigheter finns A-ritningar och situationsplaner i cad-format. Inlämning ska ske i struktur enligt KFAB standard Inlämningsstruktur.</p>					
YJE.2	Relationshandlingar för hus					
	Relationshandlingar levereras digitalt enligt YJE och KFAB standard dokumentation.					

	Dokument	Bygg 2023		Sidnr	16(16)
	Projektnamn	STANDARD FÖR PROJEKTERING OCH UTFÖRANDE AV BYGG- OCH INSTALLATIONSARBETEN		Handläggare	Niclas Bloom
Status	KFAB STANDARD			Projektnr	
Kod	Text			Datum	2023-01-01
				Ändr.dat	Bet
YJL	<p>DRIFT- OCH UNDERHÅLLSINSTRUKTIONER</p> <p>Drift- och underhållsinstruktioner ska upprättas för alla apparater (T ex hissar, dörröppnare, låssystem). Varje system ska ha ett driftkort. Inplastat driftkort placeras i anslutning till huvudapparat i systemet. Dessutom placeras driftinstruktioner för och vid varje apparat med menysystem eller annan inställningsmöjlighet. Driftinstruktioner ska visa hur inställningar görs och hur inkopplingar gjorts samt visa grundinställningar vid drifttagande mm.</p> <p>DU-instruktionerna ska utformas i enlighet med och i omfattning enligt KFAB standard Inlämningsstruktur. KFAB har gjort en inlämningsstruktur med rätt mappstruktur och malldokument som ska finnas och användas. Innehållsförteckningen visar vilka dokument som ska finnas om de är relevanta för entreprenaden. Om de inte är relevanta och inte finns sedan tidigare ska de tas bort ur innehållsförteckningen och ur mappstrukturen. Instruktionerna ska upprättas digitalt (pdf-format för produktblad och underskrivna protokoll och liknande och original-format (.doc, .xls, .dwg) för övrig skriven dokumentation. 1 mapp per byggnad och systemtyp (ventilation, VS, kyla) ska finnas och denna revideras vid förändringar. Om instruktion enligt ovan saknas ska det upprättas. Inskannade dokument godtas endast för undertecknade protokoll och liknande.</p> <p>Dokument ska endast omfatta aktuell produkt, 1 dokument per komponent i komponentförteckningen.</p> <p>6.1 Komponentförteckning i DU-pärmar är både en sammanställning av vilka komponenter som finns var med deras data och en innehållsförteckning för 6.2 Produktblad. Samma beteckningar ska användas i komponentförteckningen och på ritning och i verkligheten.</p> <p>Mallfiler ska användas om möjligt. Om andra filer än mallfiler används ska samma information finnas.</p> <p>Apparatförteckning ska alltid upprättas om det inte finns. Apparatförteckningen ska alltid vara den som finns i mallen "Byggnadsdata" i "Inlämning till KFAB". Den ska vara gemensam för alla discipliner, dvs en per byggnad.</p> <p>Fråga alltid KFAB:s byggprojektledare om befintliga ritningar och DU-instruktioner. Nya instruktioner godtas inte om det finns befintliga.</p>				
YSB.1	<p>Märkning i hus</p> <p>Rumsnumrering ska monteras på karm. Texthöjd 7mm.</p> <p>Dörr till teknikrum och allmänna rum såsom WC, RWC skall märkas med respektive rumsnamn. Texthöjd 50mm.</p> <p>Text ska vara svart på vit botten.</p> <p>Övriga skyltar ska utformas enligt Skyltmanual i samråd med Katrineholms kommuns kommunikationsavdelning.</p>				
YSD.1	<p>Information till drift- och underhållspersonal för hus</p>				